

Енциклопедія Сучасної України

Том 19

Малиш – Медицина

Київ-2018

**МАНЬКОВСЬКИЙ
(МАНЬКІВСЬКИЙ)**

Костянтин Григорович (20. 03. 1873, Київщина – 16. 03. 1933, Харків) – вчений-агроном, громадський діяч. Проф. Навч. на мед. ф-ті С.-Петербур. ун-ту, згодом перевівся на агроном. ф-т Новоолександрів. ін-ту с.-г. та лісівництва (нині Харків. аграр. ун-т). 1900–09 – співроб. Полтав. дослід. поля (вивчав відносну вигідність парової системи землеробства); агроном Миргород. пов. Полтав. губ. 1912 за кн. «Зерновые хлеба» (П., 1909) нагородж. Золотою медаллю Полтав. с.-г. т-ва. 1910–20 – агроном Харків. т-ва с. госп-ва, ред. його вид. «Южно-русская сельскохозяйственная газета»; від 1913 – чл. редколегії г. «Сельскохозяйственный торговый листок». Від 1918 – чл. аграр. комісії Мін-ва земел. справ, один із розробників низки законів про торгівлю та продаж землі. 1920–24 – гол. ред. «Української сільськогосподарської газети», водночас від 1921 – чл. с.-г. Наук. ком-ту та заст. голови Всеукр. бюро з дослід. справи; 1927–29 – ради при Колегії Наркомзему УСРР; від 1928 – редколегії ж. «Український агроном»; від 1930 – Президії Держплану УСРР (усі – Харків). За звинуваченням у контррев. діяльності у с. госп-ві УСРР засудж. до 8-ми р. ув'язнення умовно з випробув. терміном у 3 р.

Пр.: Влияние поверхностного разрыхления поздних паров до вспашки на влажность почвы и урожай озимых // Хуторянин. 1908. № 16; Влажность почвы в связи с методами ее обработки под озимые и яровые хлеба // Итоги работ полтав. опыт. поля за двадцать лет (1886–1905). П., 1908–09. Вып. 1–2; Конспект лекций по полеводству для Лесостепной полосы. Х., 1922.

Літ.: Справа «Української філії Трудової селянської партії»: 3б. док. і мат. К., 2010; Апостол раціонального рільництва С. Ф. Третьяков. П., 2011; Самородов В., Кигим С. Полтавське сільськогосподарське товариство (1865–1920 рр.): історія, звичаї, першостатті. П., 2015.

Житлові будинки на вул. Золотоустівська, № 24 і 26 у Києві. 2000. Арх. О. Матієнко

(обидва – 1980), «ПромІнвест-Банк» на вул. В. Чорновола, № 8^а (1991); підзем. перехід на пл. Л. Толстого (1982); житл. будинки – на вул. Тургенєвська, № 45–49 (1998) і № 46 (2007), вул. Золотоустівська, № 24 і 26 (2000), проспекті Науки, № 80 (2010; усі – Київ).

В. Л. Суворов

МАТІЄНКО

Петро Андрійович (1915, с. Вінницькі Хутори, нині Вінн. р-ну Вінн. обл. – 15. 10. 1944, похов. у м. Мелець, нині Підкарп. воєводства, Польща) – військовик. Герой Рад. Союзу (1944). Учасник 2-ї світ. війни. Держ. та бойові нагороди СРСР. Навч. у Вінн. пед. ін-ті, закін. Одес. військ. авіац. школу льотчиків (1938). На фронті від 1941. До вересня 1943 здійснив 259 бойових вильотів, у 41-му повітр. бою збив особисто 13 і у складі групи 1 літак противника. Загинув у авіакатастрофі. У рідному селі встановлено мемор. дошку М., його ім'ям названо вулицю.

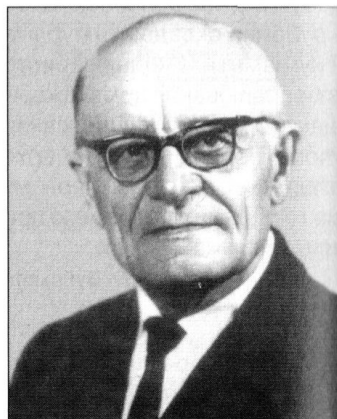
Літ.: Овеянные славою имена. Герои Советского Союза – уроженцы Винниччины. 2-е изд. О., 1989.

В. О. Сандул

МАТІЄЦЬ

Марко Іванович (29. 12. 1902, с. Шамраївка, нині Сквир. р-ну Київ. обл. – 10. 05. 1987, Полтава) – вчений-зоотехнік. Засл. зоотехнік УРСР (1973). Держ. нагороди СРСР. Закін. Київ. вет.-зоотех. ін-т (1926). Відтоді працював на Київ. та Полтав. с.-г. дослід. станціях. 1937–42 – ст. н. с. ВНДІ тваринництва, де згодом засн. і очолив станцію контрол. відгодівлі (с-ще Дубровиці Моск. обл.); 1943–45 – зав. племін. відділу Гол. упр. тваринництва Наркомзему СРСР; 1945–51 – у ВНДІ

м'ясної пром-сті; 1951–79 – зав. відділу розведення, 1980–85 – ст. н. с. відділу розведення і генетики НДІ свинарства (Полтава). Брав безпосередню участь у виведенні миргород. породи свиней, розробив методику відосконалення поміс. свиней, заходи щодо відновлення племін. поголів'я, систему збільшення продуктивності свинарства, а також вимоги записів у Держ. племкнизі. Запропонував метод оцінки кнурів і маток за якістю нащадків. Вивчав особливості розвитку свиней м'ясного і сального типів. Під кер-вом М. виведено 15 високопродуктив. ліній і родин у великій білій та миргород. породах свиней.

Пр.: Особенности индивидуального развития молодняка крупной белой и миргородской пород и приднепровской породной группы свиней // Свиноводство. П., 1966. Вып. 2; Связь обмена веществ у свиней различных пород и их помесей с развитием эндокринной системы // Породы свиней в СССР. Москва, 1970; Отбор свиней в племязаводах // Генетика свиней и теория племен. отбора в свиноводстве. Москва, 1972; Состояние работы по сохранению генфонда ценных сокращающихся отечественных пород свиней // Бюл. Всесоюз. науч.-исслед. ин-та разведения и генетики с.-х. животных. Ленинград, 1978. Вып. 29; Миргородська порода свиней. Буклет. К., 1978.

Літ.: Зіненко В. Заслужена шана // Зоря Полтавщини. 1970, 18 січ.; Марк Іванович Матієць: Некролог // Свиноводство. П., 1987. Вып. 4; Березовський М. Д., Перетятко Л. Г. Матієць Марко Іванович (1902–1987) // Вчені-селекціонери у тваринництві. Кн. 1. К., 1997.

В. М. Самородов

МАТІЇВ

Іван Григорович (03. 03. 1859, м. Станіслав, нині Івано-Франківськ – 02. 05. 1925, Львів) – педагог, освітній діяч. Чл. істор. філос. секції НТШ (1894). Закін. Академ. г-зію у Львові (1879), Львів. ун-т (1883). У 1889–93 – проф. історії та географії учител. семінарії в Тернополі; 1893–95 – викл. Академ. г-зії у Львові; 1895–1901 – дир. і проф. учител. семінарії у м. Сокаль (нині Львів. обл.),

МЕДИНЕЦЬ

Василь Дмитрович (02. 01. 1924, с. Долинське П'ятихат. р-ну, нині Дніпроп. обл. – 02. 04. 2014, Полтава) – фахівець у галузях сортовипробування та екології рослин. Д-р с.-г. н. (1974). Закін. Дніпроп. с.-г. ін-т (нині Дніпро, 1946). Від 1948 – зав. сортодільниці в Харків. обл. Від 1960 – у Полтаві: 1964–90 – нач. обл. держ. сортомережі, 1991–2002 – дир. респ. лаб. сортової екології зимуючих культур; водночас від 1976 – засн., від 2002 – наук. дир. дендрол. парку в с. Огуївка Машів. р-ну Полтав. обл. Ініціатор створення 5-ти Сортодослід. станцій у Полтав. обл. Наук. дослідж.: екологія регенерації та вилягання озимих культур. Засн. напряму з упр. онтогенезом зимуючих рослин на основі вивчення їхньої реакції на час відновлення весняної вегетації. Запропонував технологію диференц. догляду озимих культур, яку застосовують в Україні від 1983.

Пр.: Весеннее развитие и продуктивность озимых хлебов. Москва, 1982; Интродукция и изучение растений в дендрарии Госсортосети и Украинского ботанического общества // Роль ботан. садів у формуванні наук. світогляду майбут. біологів: Мат. 1-х Всеукр. наук. читань, присвяч. пам'яті акад. М. Гришка, 24–25 верес. 2001. П., 2001 (співавт.); Экология весеннего развития озимой пшеницы. П., 2006 (співавт.).

Літ.: Самородов В., Чекалін М. Доктору сільськогосподарських наук В. Д. Мединцю – 75 років // Вісн. Полтав. с.-г. ін-ту. 1999. № 2; Бабич М. Відкриття Василя Мединця визнане аграріями світу // Село полтавське. 2014, 23 січ.; Халимон О. Етапи формування колекції «Дендрарію Держсортмережі» // Сортовивчення та охорона прав на сорти рослин. 2014. № 1.

В. М. Самородов